

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

*"Дослідження соціально-економічних,
історичних, політичних і психологічних
чинників розвитку суспільства і регіонів"*

РЕФЕРАТИ НДР

за результатами щорічного конкурсу
студентських науково-дослідних робіт

*"НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ: СТАН РОЗВИТКУ,
РЕАЛЬНІ ПРОЕКТИ, ПЕРСПЕКТИВИ"*

Випуск 2

- * Економічні та соціально-економічні науки
- * Соціально-гуманітарні науки
- * Науково-методичні проблеми освіти

Шостка 2008

Міністерство освіти і науки України
Шосткинський інститут
Сумського державного університету
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Наукове спрямування:

*"Дослідження соціально-економічних, історичних,
політичних і психологічних чинників
розвитку суспільства і регіонів"*

**НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДИ:
СТАН РОЗВИТКУ, РЕАЛЬНІ ПРОЕКТИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

Збірник рефератів
студентських науково-дослідних робіт (НДР)

Випуск 2

Шостка - 2008

* Науково-інформаційне видання

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економічних і соціальних дисциплін, протокол № 9 від 17 квітня 2008 р.

ТВОРЧИЙ КОЛЕКТИВ

*(керівники інституту, кафедри, тематичних секцій; організатори
конкурсу студентських НДР; викладачі-наукові керівники студентів-авторів
науково-дослідних робіт; співробітники кафедри):*

Акуленко В.Л., Пепеляєв І.О., Павленко Ю.Є., Глушко В.П.,
Старовойт О.В., Києвицька Н.П., Тугай Н.О., Полончук В.О.,
Ісакова І.В., Моїсєнко А.П., Пригара І.О., Мамчук І.В.,
Новикова І.В., Барна П.В., Парфенова Н.Л.

Інформаційне видання містить реферати звітів студентських науково-дослідних робіт (НДР), які були представлені на щорічний кафедральний конкурс студентських НДР, розглянуті конкурсною комісією (1-й етап конкурсу) та захищені на 2-му етапі конкурсу – підсумковому семінарі кафедри 24 квітня 2008 р.

Зокрема, до розгляду пропонуються результати наукових досліджень студентів Шосткинського інституту Сумського державного університету (ШІ Сум ДУ) та Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба, які навчаються за спеціальностями: "Фінанси", "Менеджмент організацій", "Маркетинг", "Економіка підприємства", "Бухгалтерський облік", "Системи управління та автоматизації", "Товарознавство та комерційна діяльність".

Збірка розрахована на науково-педагогічних працівників, викладачів ВНЗ, вчителів шкіл, молодих науковців, студентів навчальних закладів міста і учнів середніх шкіл та усіх, кого цікавить методологія наукової творчості, технологія наукових досліджень, а також методи розв'язання реальних проблем в економіці, освіті, культурі і загалом у суспільстві. Основним науковим спрямуванням збірки є "Дослідження соціально-економічних, історичних, політичних і психологічних чинників розвитку суспільства і регіонів", тому вона охоплює такі наукові напрямки: економічні та соціально-економічні науки, соціально-гуманітарні науки, науково-методичні проблеми освіти.

Оригінали звітів про НДР зберігаються на кафедрі економічних і соціальних дисциплін (ШІ Сум ДУ, корпус 3, 2-й поверх, ауд. 204), а також в науковій бібліотеці ШІ Сум ДУ (корпус 3, 3-й поверх) і відкриті для ознайомлення зацікавленими особами.

© Шосткинський інститут Сумського державного університету, 2008

ЗМІСТ

Передмова	5
Підсумки конкурсу 2007 року	7
<u>1. ЕКОНОМІЧНА СЕКЦІЯ</u>	
Мазепа О.Ю. Тіньова економіка в Україні: прихована реальність	9
Песоцька В.В. Особливості формування ефективної стратегії підприємства в умовах ринкової економіки	12
Лулик М.І., Мамонтова О.К. Історія виникнення реклами та її розвиток в Україні.....	14
Дугина А.І. Проблема безробіття в Україні та шляхи його подолання	17
Терещенко А.О. Державний бюджет України як економічна категорія і основний фінансовий план України	19
Груша С.М. Європейська політика сусідства	21
Василевська А.О., Лямець Д.С. Економічна розробка впровадження екологічно безпечного підприємства ТОВ «ЕКО Пласт» по переробці побутових відходів в місті Шостка	23
Ващенко Т.А. Особливості розвитку банківської системи України в сучасних умовах	26
Шведова С.С. Эколого-экономическое обоснование утилизации отходов водочистных сооружений г. Шостка почвенным методом	28
<u>2. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА СЕКЦІЯ</u>	
Груша С.М., Плацинда С.С. Значення української культури як фактора української державності	30
Юрочко І.М., Шевченко Г.С. Дослідження стану речей під час Голодомору 1932-33 рр. на Шосткинщині	32
Фішар П.А. Духовна культура майбутніх інженерних кадрів	34
Рибкін Є.П. Благодійність та меценатство – необхідні риси підприємця на сучасному етапі розвитку суспільства	36
Рибкін Є.П., Клевцова А.О. Гортаючи сторінки сімейного альбому	38
Гордюк М.В. Деякі сторінки історії Середино-Будського району	40

ПЕРЕДМОВА

Шановні друзі !

Науково-педагогічний колектив кафедри економічних і соціальних дисциплін вдруге проводить конкурс студентських науково-дослідних робіт(НДР) "НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ: СТАН РОЗВИТКУ, РЕАЛЬНІ ПРОЕКТИ, ПЕРСПЕКТИВИ", результати яких, задля інформування суспільства, поширює у, сподіваємось, зацікавленому творчому середовищі. Тому логічним продовженням дій, спрямованих на активізацію і популяризацію наукової творчості нашої талановитої молоді, є випуск вже другого науково-інформаційного видання у формі пропонованої збірки рефератів НДР. За час, що минув від виходу першої збірки, підбито підсумки проведення конкурсу 2007 року, проаналізовано виявлені недоліки, прийнято до уваги певні конструктивні пропозиції, зроблено організаційні висновки.

Мета творчого колективу цього видання – і надалі інформувати громадськість про стан речей у пріоритетних сферах діяльності молодих науковців, про наукове життя кафедри, про рівень наукових результатів студентських робіт, про нові напрямки досліджень, про персональні творчі здобутки студентів ШІ Сум ДУ і ШХТК, а також учнівської молоді. Переконані, що стисла, реферативна форма подання інформації є найбільш прийнятним способом відображення характерних особливостей студентських наукових робіт, оскільки має чітку структурну побудову, завдяки якій у читача формується повна уява про науковий зміст роботи, застосовані авторами методи дослідження, отримані результати. Наведені матеріали мають бути корисними як студентам вищих навчальних закладів, учням шкіл, так і аспірантам, здобувачам наукових ступенів, а також викладачам (при підготовці до занять, наукових дискусій; для проведення наукових семінарів; при плануванні спільних наукових досліджень).

Розвиток наукових досліджень студентів – це головне завдання будь-якого вищого навчального закладу, а проведення конкурсу студентських науково-дослідних робіт – один з найважливіших кроків на цьому напрямку, тобто, на шляху кращого розуміння навчальних потреб та наукових уподобань молоді. Отже, керуючись метою залучення обдарованої молоді до дослідницької діяльності, ознайомлення її з методами наукового пошуку та обробки отриманих результатів, підвищення інтересу студентів до вивчення і подолання реальних проблем суспільства, творчий колектив цього видання адекватно висвітлює наукові результати студентів, намагаючись хоч і опосередковано, але наполегливо сприяти як зростанню наукового рівня самих молодих дослідників, так і загальному поступу країни у краще майбутнє.

Сподіваємось, що зацікавленість у наукових дослідженнях буде з часом зростати, а ознайомлення зі збіркою рефератів студентських науково-дослідних робіт, з оригіналами звітів про НДР буде сприяти зростанню інтересу молоді до дослідницької праці та жаги до світу знань і умінь, а також дозволить кожному читачеві знайти цікаву і, головне, потрібну йому інформацію. У такій формі співпраці вбачаємо і наше покликання і засіб творчого виховання молоді, а саме – формування у них аналітичних здібностей, потягу до самостійного отримання нових знань.

Переконані, постійне знайомство з творчими здобутками молодих дослідників додасть читачеві інформаційної обізнаності, спрямує пізнання у найважливіші сфери наукового пошуку, допоможе звільнитися від традиційних дослідницьких штампів і стереотипів, що не спонукають до критичного аналізу дійсності, а також подолати психологічну інерцію власного творчого мислення.

З повагою, науково-педагогічний колектив кафедри, організаційний комітет конкурсу.

ЛІТОПИС ПОСТУПУ

*Стислі підсумки конкурсу студентських НДР 2007 року:
рівень, структура, динаміка*

У 2007 році на конкурс було подано **14** науково-дослідних робіт (НДР), з яких:

- роботи студентів Шосткинського інституту Сумського державного університету (ШІ Сум ДУ) – **10 НДР**;
- роботи студентів Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба (ШХТК) – **2 НДР**;
- роботи учнів Шосткинської загальноосвітньої школи № 8 – **2 НДР**.

Тематичне структурування НДР:

1. Роботи економічного напрямку – **13 НДР**.
2. Роботи соціально-гуманітарного напрямку – **1 НДР**.

Співвідношення напрямків ⇒ **13 : 1**.

Науковий рівень НДР: середнє значення оцінки НДР = **68** бал. (мах.=**100**);
діапазон значень = (**58 ... 83**) бал.

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ НДР

За підсумками проведення конкурсу (**1-й етап** – дослідження, складання та анонімна експертиза звітів про НДР; **2-й етап** – захист НДР на відкритому науковому семінарі кафедри), а також на підставі аналізу результатів за ступенем відповідності робіт встановленим об'єктивним критеріям ("Положення про конкурс студентських НДР" затв. 6.11.2006 р.) **експертна комісія** визначила найкращі роботи і, відповідно, переможців конкурсу.

Переможці конкурсу 2007 року

I місце: **Василевська Анна**, ШІ Сум ДУ, гр. Е-51 Ш
Соціальний проект створення спортивного клубу "Best Form" для підвищення спортивно-культурного рівня населення

II місце: **Мазепа Оксана**, ШІ Сум ДУ, гр. Е-41 Ш
Дослідження стану національної освіти України

Брюяко Анна, ШІ Сум ДУ, гр. Е-41 Ш
Політика захисту національного ринку від іноземної конкуренції
III місце: **Шведова Світлана**, ШІ Сум ДУ, гр. Е-41 Ш
Дослідження стану інвестиційної діяльності в регіоні

Песоцька Валерія, ШІ Сум ДУ, гр. Е-41 Ш
Фінансовий стан підприємства як елемент управління його фінансово-господарською діяльністю

Сич Олена, ШІ Сум ДУ, гр. Е-51 Ш
Оцінка підтримки аграрних виробників України в міжнародному порівнянні

У 2008 році на конкурс подано **15** науково-дослідних робіт (НДР), з яких:

- роботи студентів Шосткинського інституту Сумського державного університету (ШІ Сум ДУ) – **9 НДР**;
- роботи студентів Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба (ШХТК) – **6 НДР**.

Тематичне структурування НДР:

1. Роботи економічного напрямку – **9 НДР**.
2. Роботи соціально-гуманітарного напрямку – **6 НДР**.

Співвідношення напрямків ⇒ **9 : 6** ⇒ **(1,5 : 1)**.

*Отже, відбулися суттєві структурні зрушення, а саме: економіка як завжди цікавить молодих дослідників, проте, за рік цей науковий напрямок значно поступився соціально-гуманітарному – дослідженням історичних, соціальних, соціологічних, психологічних та духовно-культурних аспектів розвитку сучасного суспільства. Так, частка студентських науково-дослідних робіт даного напрямку у загальному обсязі НДР зростає з **7%** у 2007 році до **40%** у 2008 році. Зародження такої тенденції наводить на певні оптимістичні роздуми, зокрема, про реальну наявність інтелектуального ресурсного потенціалу для комплексного відродження країни.*

*Водночас, розширення питомої ваги робіт студентів ШХТК (з **14%** до **47%**) свідчить не тільки про зростання зацікавленості до наукових досліджень, а й про помітне "омолодження" студентської науки або, можливо, про певні мотиваційні зрушення у науково-дослідницьких перевагах студентів.*

1. ЕКОНОМІЧНА СЕКЦІЯ

Звіт про науково-дослідну роботу

" Тіньова економіка в Україні: прихована реальність "

Автор: студентка Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 41 Ш **Мазепа Оксана**

Науковий керівник: доцент кафедри економічних і соціальних дисциплін, кандидат технічних наук **Павленко Ю.Є.**

Рукопис закінчено **17 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР : 53 с., 14 рис., 3 табл., 1 додаток, 30 джерел.

Об'єкт дослідження – економіка України, яка не враховується офіційною статистикою (прихована, тіньова, підпільна, неофіційна, неформальна, паралельна, кримінальна, нелегальна, протизаконна, злочинна, неврахована, деструктивна, нерегламентована, фіктивна, брудна).

Предмет дослідження – рівень, структура, динаміка, масштаби і траєкторії розповсюдження тіньової економіки, методи їх оцінки, а також прогнозні моделі.

Мета роботи – узагальнення вітчизняного та зарубіжного досвіду оцінок економічної діяльності в тіньовому секторі, визначення причин тінізації економіки та умов зростання її масштабів, аналіз проблем, пов'язаних з існуванням тіньової економіки, розгляд методів оцінки обсягів тіньової економіки, висвітлення окремих результатів міжнародних порівнянь масштабів тіньової діяльності у західних країнах, країнах СНД та в Україні, розробка оптимальних підходів до моделювання та прогнозування розвитку тіньової економіки, а також встановлення і передбачення соціально-економічних наслідків тінізації економічної складової розвитку суспільства.

Метод дослідження – класифікація, групування, кластеризація, багатовимірне шкалювання та узагальнення як офіційних статистичних даних, так і результатів дослідницьких опитувань, комплексних досліджень, що проводились незалежними аналітичними організаціями України і світу.

Результати дослідження. Розглянуто виключно неоднозначне поняття "тіньова економіка", а також системно проаналізовано досліджуване явище, яке, як виявилось, суттєво і дуже невизначено впливає на розвиток національної економіки, а також на трансформаційні перетворення у перехідному суспільстві. Встановлені та проаналізовані головні причини тінізації економіки України, а також умови зростання її масштабів. Показана наявність зв'язку між рівнем тіньової діяльності, обсягом валового внутрішнього продукту (ВВП) та матеріальним і соціальним розшаруванням населення України (нерівномірним розподілом благ). Зіставлені траєкторії «розвитку» тіньової складової економіки для різних країн, що здійснюють трансформаційні перетворення у суспільстві. Здійснена класифікація видів тіньової діяльності, проаналізована структура тіньової економіки, а також зроблена спроба оцінки наслідків тіньової діяльності в сфері економіки та розвитку суспільства. Розглянуто поняття та особливості корупції, як інституту тіньової економіки.

Проаналізовано методологічні аспекти достовірної оцінки обсягів тіньової економіки, зокрема, детально розглянуто методи вимірювання обсягів, які більш адаптовані до характерних особливостей країн, що розвиваються. Встановлено переваги та основні недоліки розглянутих методів оцінки обсягів тіньової економіки.

Зважаючи на високу ефективність саме методів моделювання, запропоновано теоретичний підхід до побудови аналітичної моделі для оцінки, моніторингу та прогнозування рівня тіньової економіки, яка враховує як структурний та динамічний, так і каузально-когнітивний аспекти досліджуваного явища. Рекомендовано метод кластеризації, метод головних компонент, а також багатовимірне шкалювання як основу для встановлення каузальних (причинно-наслідкових) зв'язків між спостерігаємими та латентними чинниками впливу на масштаби тіньової економіки. В загальних обсягах накреслена структурна схема

запропонованої моделі, а також показано шляхи до подальшого розширення моделі і наповнення її функціональним змістом.

Висновки та пропозиції. Зроблено системні висновки щодо структури тіньової складової національної економіки, а також особливостей коливання рівня тінізації протягом періоду 1991 – 2008 рр., наголошено на необхідності посилення методологічної бази для оцінки, моніторингу і прогнозування рівня тіньової економіки. Зокрема, запропоновано підвищувати аналітичну цінність методів обчислення рівня тіньової економіки за рахунок більш широкого використання адаптивного моделювання, моделей на основі штучного інтелекту. Розроблено та запропоновано можливі шляхи скорочення рівня "тіньового тиску" на окремі галузі та на економіку України в цілому.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – розроблено можливі сценарії траєкторії розвитку тіньового сектору на різні часові періоди (у короткостроковій і більш віддаленій перспективі), а також за різних умов сприяння-несприяння цьому неформальному явищу. Зокрема, за умов нестабільності розвитку країни, невизначеності багатьох процесів у суспільстві, а також недостатньої інформаційної забезпеченості (приховування та розрізненості даних) запропоновано найбільш прийнятні варіанти лише орієнтовних прогнозів: у вигляді широкого довірчо-прогнозного коридору не дуже певних значень; як послідовність нечітких, розмитих "fuzzy-значень", що є функціями на певному імовірнісному рівні.

ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА, ВАЛОВИЙ ВНУТРІШНІЙ ПРОДУКТ, КОРУПЦІЯ,
РІВЕНЬ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ, МЕТОДИ ОЦІНКИ, МОДЕЛЬ, ПРОГНОЗ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Особливості формування ефективної стратегії підприємства в умовах ринкової економіки "

Автор: студентка Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 41 Ш **Песоцька Валерія**

Науковий керівник: викладач кафедри економічних і соціальних дисциплін **Моїсеєнко А.П.**

Рукопис закінчено **12 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 38с., 1 мал., 1 табл., 17 джерел літератури.

Мета: оцінка поняття, сутності стратегії підприємства, розгляд основних видів стратегії та формування порядку стратегії, що дає можливість здійснення ефективної стратегії підприємства в умовах ринкової економіки.

Вступ: На рубежі тисячоліть українська економіка опинилася перед багатьма викликами, спричиненими крахом командно-адміністративної системи, розпадом колишнього СРСР, формуванням національного ринку, необхідністю оволодіння новими підходами, методами, інструментами управління економічними процесами і діяльністю підприємств.

Позитивно позначилися на цьому інтегрування суб'єктів управлінської економіки у світові господарські зв'язки, прихід на вітчизняний ринок відомих у всьому світі компаній з високою культурою стратегічної діяльності.

Тому постає завдання щодо застосування стратегічного планування та стратегічного управління для ефективної діяльності підприємств.

Завдання:

1. Ознайомитися з поняттям, основними видами стратегії підприємства.
2. Розроблення ефективної фінансової стратегії підприємства.
3. Запропонувати шляхи покращення функціонування підприємства з урахуванням застосованої стратегії в сучасних умовах.

Результати: уміння бачити перспективу підприємства з урахуванням різноманітних факторів його внутрішнього і зовнішнього середовищ є однією із найважливіших умов ефективного управління ним. Адже будь-якому суб'єкту господарювання доводиться діяти у досить динамічному конкурентному середовищі, в якому змінюються пріоритети держави, оновлюються технології, асортимент продукції, потреби, інтереси і смаки споживачів, набирають сили і множаться конкуренти або, навпаки, економічно слабнуть і переорієнтовуються на інші ринки.

За таких умов підприємство повинно мати мобільний та ефективний набір видів діяльності, асортимент продукції, форм і методів поведінки, які б вигідно позиціонувати його в конкурентному середовищі, завдяки якому воно б досягало близьких і віддалених цілей. Як правило, цей набір формується на основі концепції розвитку підприємства і називається його стратегією.

Висновки: система розуміння сутності, особливостей, призначення і впливу стратегії на функціонування підприємств має тривалий розвиток, і на сучасному етапі у ній виокремлюються різні бачення, підходи, тлумачення, пропонуються різні ідеї і висновки.

Усе це свідчить про багатомірність стратегії підприємства як феномену, поліваріантність використання її в економічній практиці, неоднозначність ефектів від її застосування. З цим пов'язані різноманітні наукові концепції стратегії підприємства.

Розвиток ринкової економіки в Україні вимагає від керівників і менеджерів уміння використовувати сучасні управлінські підходи і технології, спрямовані на підвищення конкурентоспроможності підприємств. При цьому необхідно враховувати, що кожне підприємство не може досягти переваги над конкурентами за всіма показниками. Тому необхідні вибір пріоритетів, вироблення стратегії, які б максимально відповідали ринковій ситуації і найкраще використовували сильні сторони підприємства.

РИНКОВА ЕКОНОМІКА, СТРАТЕГІЯ, СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВА, ПОЗИЦІОНУВАННЯ, ПРІОРИТЕТИ

Звіт про науково-дослідну роботу

"Історія виникнення реклами та її розвиток в Україні"

Автори: студентки Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 51 Ш **Лупик Марина, Мамонтова Ольга**

Науковий керівник: викладач кафедри економічних і соціальних дисциплін, **Пригара І.О.**

Рукопис закінчено **15 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 39с., 1 таблиця, 2 додатки, 15 джерел.

Мета роботи: проведення аналізу сучасного стану розвитку реклами в Україні на основі дослідження експорту-імпорту рекламних послуг.

Метод дослідження: статистичний аналіз експорту-імпорту рекламних послуг.

Результати дослідження: розглянуто виникнення та розвиток реклами, визначено особливості зародження реклами в Україні та особливості рекламної індустрії України, проаналізовано розвиток ринку реклами на основі даних експорту-імпорту послуг реклами за період 2005-2007 роки, визначені основні проблеми реклами в Україні та запропоновано шляхи до їх оптимізації. Для роботи використано 15 джерел.

Закон України «Про рекламу» визначає її як інформацію про особу чи товар, розповсюджену в будь-якій формі та в будь-який спосіб, і призначену сформулювати або підтримати обізнаність споживачів та їх інтерес до таких особи чи товару. Її основними рисами є суспільний характер, здатність до умовляння, експресивність та знеособленість.

Реклама пройшла значний історичний шлях: від стародавніх примітивних написів до сучасних розробок психологічного впливу на широку аудиторію. Найстародавніший з нині відомих рекламних текстів датується 3ст. до н.е. Піку свого розвитку реклама набуває із впровадженням масового виробництва та загостренням конкуренції. Саме в таких умовах підвищується роль професійно розвинутих рекламних технологій.

В Україні розвиток реклами загалом стимулювала експансія іноземних товарів. Нова ера реклами фактично розпочалася в 1996 році із прийняттям ЗУ «Про рекламу». На сьогодні вітчизняна рекламна індустрія має ряд особливостей: **По-перше**, компанії, що пропонують послуги маркетингових комунікацій, потребують більшої кількості та якості робочих кадрів. Серйозні агенції з'явилися на ринку України в 1995-96 роках, а отже найдосвідченіші українські спеціалісти мають стаж роботи менше 8 років. Крім того, за офіційними даними, чисельність працівників, зайнятих у сфері рекламних послуг в нашій країні, у 6-7 разів менша, ніж в Росії та Польщі. Якість послуг рекламних агенцій залежить від розуміння локальних споживачів. Цей факт обмежує експорт рекламних компаній, оскільки українські спеціалісти не обізнані в потребах іноземних споживачів.

По друге, законодавча база щодо реклами містить багато незрозуміlostей і протиріч. Наприклад. Згідно ЗУ «Про рекламу», «...реклама не повинна містити інформації або зображень, які порушують етичні, гуманістичні, моральні норми...», проте ці самі норми самим законом не визначені. Це робить дане положення як мінімум неточним, як максимум – неефективним. Інший приклад. «Трансляція кіно- і телефільмів, за умови їх тривалості до 42 хвилин, не може перериватися рекламою...». Всі ми помічали інше.

По третє, відмічається висока залежність індустрії від ключових рекламодавців, якими зазвичай є мультинаціональні корпорації.

Для більш глибокого аналізу рекламного бізнесу в Україні, ми дослідили показники експорту-імпорту реклами за останні роки, що першочергово визначають його розвиток. Експорт рекламних послуг в Україні в 2005 році склав 21,7млн.дол США, стрімко зростаючи, в 2007 він становив вже 143,3млн.дол. Щодо імпорту, то в 2005 він становив 119,2млн.дол., в 2006 зріс на 20%, проте вже в 2007 скоротився на 23% і склав 116,3млн.дол.США. Таке різке зростання імпортованої реклами в 2006 році, на наш погляд, пояснюється проведенням виборів, що потребували великого обсягу якісної реклами, та недостатністю інститутів, що займаються виробництвом реклами будь-якого типу. Таким чином, у 2005 році імпорт переважав експорт у 5,5разів, а в 2007 експорт переважив імпорт на 23%.

Тож відмічаємо безумовно суттєві позитивні зміни, що свідчить про швидкий розвиток рекламного бізнесу в Україні. З огляду на зазначене можна зробити висновок, що рекламна індустрія в Україні має високий потенціал і швидко розвивається. Та задля її подальшого розвитку багато ще треба зробити: слід реформувати законодавчу базу таким чином, щоб усі положення були чітко визначені і описані; підвищити кваліфікацію працівників; посилити відповідальність виробників реклами за неякісну продукцію, та інше.

Це є дуже важливим, оскільки міцне поєднання людської психології і нагального прагматизму визначає довговічність рекламного процесу, роблячи його елементом соціуму і невід'ємним компонентом суспільства.

РЕКЛАМА, ЕКСПОРТ РЕКЛАМНИХ ПОСЛУГ, ІМПОРТ РЕКЛАМНИХ ПОСЛУГ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Проблема безробіття в Україні та шляхи його подолання "

Автор: студентка Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ, гр. ЕП – 05 **Дугина Анастасія**

Науковий керівник: викладач економічних дисциплін Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ **Кулик А.І.**

Рукопис закінчено **17 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 31с., 7 джерел.

Объект исследования – уровень безработицы в Украине.

Цель исследования – установить уровень безработицы в Украине и найти наиболее доступные пути её снижения.

Метод исследования – статистический анализ характеристик и показателей уровня безработицы в Украине, анализ состояния современного рынка труда и нахождение наиболее рациональных путей преодоления безработицы.

Результаты исследования. Исследован современный рынок труда, установлен уровень безработицы в Украине. Найдены проблемы безработицы и её последствия.

Использование мирового опыта даст эффект, если будет сопряжено с нашими специфическими условиями. А для этого необходим всесторонний, глубокий подход к проблеме безработицы в условиях Украины. Одним из важнейших направлений, способствующих снижению безработицы, является совершенствование премирования работников районных центров занятости населения. Также одним из направлений снижения (ликвидации) безработицы является гуманизация производства. Она представляет собой одну из важнейших и сложнейших проблем социально-экономического развития.

Проблема безработицы сама не разрешится. Общество, государство обязаны если не ликвидировать безработицу, то сознательно, разумно регулировать вопросы трудовой занятости. При этом важно использовать прогрессивный

мировой опыт, накопленный за сотни лет борьбы с безработицей, регулирования процессов труда.

Таким образом, безработица является характерной чертой рыночной экономики. Она должна быть поставлена в определённые рамки, в пределах которых достигается режим оптимального роста и состояние экономической стабильности.

РЫНОК ТРУДА, БЕЗРАБОТИЦА, ПРЕМИРОВАНИЕ, ЦЕНТРЫ ЗАНЯТОСТИ, ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СТАБИЛЬНОСТЬ.

Звіт про науково-дослідну роботу

*" Державний бюджет України як економічна категорія
і основний фінансовий план України "*

Автор: студент Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ, гр. ЕП – 05 **Терещенко Антон**

Науковий керівник: викладач економічних дисциплін Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ **Кулик А.І.**

Рукопис закінчено **19 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 37с., 6 табл., 11 додатків, 14 джерел.

Об'єкт дослідження – рівень державної соціальної підтримки громадян України.

Мета роботи – огляд існуючих показників соціальної підтримки громадян України .

Метод дослідження – аналіз існуючих показників дохідної і видаткової частини бюджету.

Важливе значення соціальна політика набуває саме на сучасному етапі розвитку українського суспільства, який характеризується перетворенням суспільних відносин, пошуком векторів політичного та економічного розвитку, відсутністю достатніх ресурсів для забезпечення гідного функціонування соціальних програм. Подолати такі кризові явища, як спад виробництва, втрата ринків збуту, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг, що є головним завданням економіки, неможливо без підвищення стимулів до сумлінної високоефективної праці. За таких умов національна соціальна політика не повинна обмежуватися впливом лише на соціальних захист вразливих верств українського суспільства, а більше сприяти створенню відповідних умов для розвитку активної економічної діяльності населення нашої держави.

Результати. В роботі зроблено аналіз основних показників Держбюджету 2008. Виявлені специфічні недоліки при його формуванні, прокоментовано важливий розділ бюджету як «соціальне забезпечення громадян» в порівнянні з

бюджетом 2007. Показана підтримка мало захищених верств населення. Доведено, що рівень соціальної підтримки громадян є не сумісним з темпом росту економіки країни, тобто лівова частина коштів на соціальну сферу буде направлена не з реальних доходів бюджету, а від приватизації майна, що може призвести до зростання платоспроможності попиту швидше і більше, ніж внутрішня пропозиція товарів і послуг. Також доведено, що Держбюджет не виконує рішення Конституційного суду, щодо неприпустимості законом про бюджет призупиняти норми законів, які покладають на владу певні соціальні зобов'язання. По закінченню роботи запропоновано шляхи вдосконалення дохідної структури бюджету.

БЮДЖЕТ, ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ, МІНІМАЛЬНА ЗАРПЛАТА, ПРОЖИТКОВИЙ МІНІМУМ, ІНДЕКСАЦІЯ.

Звіт про науково-дослідну роботу

"Європейська політика сусідства"

Автор: студентка Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 71 Ш **Груша Сніжана**

Науковий керівник: викладач кафедри економічних і соціальних дисциплін **Пригара І.О.**

Рукопис закінчено **17 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 33с., 10 джерел.

Об'єкт дослідження – політичні та економічні зв'язки між Україною та Європейським Союзом (ЄС), шляхи інтеграції України в європейський простір.

Мета роботи – дослідити політичні та економічні зв'язки між Україною та Європейським Союзом, тенденцію розвитку співпраці та реалізації домовленостей у контексті нової переструктуризації світу, а також поглибити всезагальні знання про Європейський Союз.

Метод дослідження – аналіз плану дій ЄС – Україна, що поширюється на ключові сфери, у яких здійснюються відповідні конкретні заходи. А також співставлення України з країнами Європейського Союзу на основі порівнянь вихідних даних по транзиту та у сфері споживання енергетичних природних ресурсів.

Результати дослідження. Досліджено план дій і порівняно показники по Україні та країнам ЄС. Встановлено, що затверджений план дій на сьогоднішній день частково реалізується і має позитивні результати у порівнянні з іншими країнами європейського простору. Встановлено, також, що у сфері споживання енергетичних ресурсів та у сфері транзитного потенціалу недостатня кількість уваги приділяється фінансуванню та подальшому контролю за вкладеними коштами. Крім того, спостерігається недостатнє фінансування урядових проектів, невисокий кваліфікаційний рівень працівників митних органів, низький рівень комп'ютеризованості митниць та суміжних установ. Найголовнішою проблемою України у сфері споживання енергетичних природних ресурсів є недоцільний

розподіл ресурсів, що використовуються, недостатня їх кількість на території країни та політика, що проводиться з країнами-постачальниками паливних ресурсів. Проте, по завершенню роботи виявлено тенденцію останніх років щодо покращення освітніх програм та підвищення кваліфікаційного рівня працівників у досліджуваній області.

Робота у цій галузі є стабільною передумовою входження України до Європейського Союзу. Адже вона допомагає визначити проблематику, виявити та конкретизувати її, забезпечує точність і наочність аналізу над проведеною державою роботою по досягненню конкретної мети. Виявивши проблему, теоретично обґрунтувавши шляхи її подолання, ми можемо взятися за її здійснення, щоразу переходячи на вищий рівень розвитку.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – подальша реалізація плану дій і входження України в європейський політичний простір, що забезпечить як політичну, так і економічну стабільність країни на світовій арені.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ, ІНТЕГРУВАННЯ, ПЕРЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ СВІТУ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОСТІР, РОЗВИТОК, РЕСУРСИ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Економічна розробка впровадження екологічно безпечного підприємства

ТОВ «ЕКО Пласт» по переробці побутових відходів в місті Шостка "

Автори: студенти Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 51 Ш **Василевська Анна, Лямець Денис**

Наукові керівники: викладачі кафедри економічних і соціальних дисциплін **Ісакова І.В., Мамчук І.В.**

Рукопис закінчено **16 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 36 с; 4 рис.; 11 табл.; 7 додатків; 6 джерел.

Кожна людина в процесі своєї життєдіяльності споживає певні корисні продукти, які потрапляють до нашого столу у захисній упаковці. Ми задоволені, так як продукт не втратив свого зовнішнього вигляду. Матеріали, в яких були доставлені продукти, здебільшого викидаються і щоденно утворюють сміття. Але, що відбувається далі з відходами, мало хто здогадується. Відходи накопичуються і перетворюються у проблему не тільки місцевих масштабів, а навіть світових. Тому, **темою** наукової роботи є питання переробки та утилізації твердих побутових відходів.

Мета роботи – усвідомлення та розуміння суті даної проблеми, тобто наскільки важливо використовувати безпечні методи утилізації побутових відходів, щоб уникнути негативного впливу на екологічну ситуацію в країні.

Завданням наукової роботи є ґрунтовне вивчення ситуації поводження з відходами в Україні; зрозуміти економічну доцільність попереднього сортування відходів та вибір оптимального методу їх утилізації.

При написанні роботи були використані наступні **методики дослідження:** виділення причинно-наслідкових зв'язків, науково-пізнавальні та графічні методи.

Актуальність даної теми полягає в тому, що з кожним роком збільшується об'єм побутових відходів на душу населення, а методи їх переробки та утилізації не відповідають сучасним вимогам. Тобто, в нашій країні проблема вирішується

не інтенсивними, а екстенсивними методами за рахунок підвищення площ полігонів для побутових відходів, не враховуючи норми екологічної безпеки.

Результати дослідження. Сьогодні проблема утилізації побутових відходів дуже важливе значення. Ні для кого не секрет, що із зростанням добробуту населення кількість відходів збільшується, що призводить до появи величезної кількості звалищ і полігонів для їх зберігання. Результатом є необхідність в розподілі твердих побутових відходів за фракціями і утилізація для подальшого використання, як це прийнято на сьогоднішній день в економічно розвинених країнах світу.

Відомо, що у провідних країнах виробляється від 1 до 3кг побутових відходів на душу населення в день, що становить десятки і сотні мільйонів тонн на рік, причому в США, ця кількість збільшується на 10% кожні 10 років. У зв'язку з відсутністю місць для поховання цієї величезної кількості відходів на Заході стало актуальним питання кризи відходів або кризи звалищ.

При вмілому поводженні з відходами вони є джерелом доходу держави або приватних підприємців, як показує досвід Німеччини та деяких інших країн. Екологічність в управлінні відходами полягає не тільки в усуненні їх як таких, що забруднюють міську екосистему, а й у перетворенні їх у джерело вторинної сировини, наприклад, у реальні можливості отримання енергії при спалюванні відходів або біогазу на полігонах зберігання твердих побутових відходів. Перспективним у цій галузі є отримання вторинної сировини і компостування органічних відходів, що істотно підвищує екологічність їх використання. В Україні більш поширене складування відходів на полігонах, які розташовані на межах міст. При чому більшість полігонів виникають стихійно, тобто є несанкціонованими, що привертають увагу підприємців, які незацікавлені утримувати полігони за екологічним законодавством. Тільки в декількох містах є сміттєспалювальні заводи, які працюють з потужністю, значно нижчою за максимальної. Як відомо, ці «комбінати» завдають великої шкоди навколишньому середовищу, що викликана небажанням місцевого керівництва модернізувати виробничий процес та зберегти здоров'я місцевих жителів.

Після детального аналізу ситуації поводження з відходами, **результатом** є економічна розробка впровадження екологічно безпечного підприємства ТОВ «ЕКО Пласт» з переробки та утилізації твердих побутових відходів в місті Шостка Сумської області.

ТВЕРДІ ПОБУТОВІ ВІДХОДИ, СОРТУВАННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕРОБКИ ТА УТИЛІЗАЦІЇ, РЕЦИКЛІНГ ВІДХОДІВ, ВТОРИННА СИРОВИНА.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Особливості розвитку банківської системи України в сучасних умовах "

Автор: студентка Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ, гр. ЕП – 05 **Вашенко Тетяна**

Науковий керівник: викладач економічних дисциплін Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ **Бормотова О.М.**

Рукопис закінчено **17 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 35с., 1 рис., 1 табл., 8 додатки, 16 джерел

Об'єкт дослідження – процеси в банківській системі України.

Мета роботи – встановлення досягнень фінансової системи України за роки розвитку ринкової економіки.

Метод дослідження – статистичний аналіз характеристик і показників діяльності дворівневої банківської системи, аналіз сучасного стану ринку банківських послуг в Україні та перспективи розвитку.

Результати дослідження. Досліджена банківська система України, проведений аналіз розвитку структури і складу банків, оцінене розширення надавання ними послуг. Встановлено, що рівень розвитку банківської системи України орієнтується на досягнення в світовій практиці. Показано, що на даний момент в Україні запроваджується використання безпроцентного кредитування, що в світовій практиці пропонується як ісламський банкінг, але у зв'язку з законодавчою базою та українським менталітетом не використовується в повному обсязі. Запропонований досвід зарубіжних держав по коректуванню недоліків в роботі банків з підприємствами і населенням, який можна використовувати в Україні. Зроблений висновок, що банківську систему потрібно наблизити до виробництва і потреб населення. Зробити корисною для країни з чітким функціональним навантаженням і перетворити в активний, гнучкий інструмент економічного піднесення.

Наукова новизна полягає у розкритті можливостей комерційних банків щодо гнучкого і адекватного реагування на кон'юнктурні запити підприємців у веденні сучасного бізнесу в Україні та за кордоном, що ґрунтується на аналітичному опрацюванні значного фактичного матеріалу. Пріоритетний розвиток банківської системи і становлення інших кредитно-фінансових інститутів відіграє ключову роль у формуванні ринків грошей і капіталів через механізми та інструменти банківських і небанківських послуг фінансового характеру.

Теоретичні узагальнення та практичні рекомендації, зроблені в процесі дослідження, можуть бути використанні в діяльності українських комерційних банків. Приведений світовий досвід у сфері надання банками послуг може бути критично опрацьований та творчо використаний в Україні.

ФІНАНСОВА, БАНКІВСЬКА СИСТЕМИ, БЕЗПРОЦЕНТНИЙ КРЕДИТ, ІСЛАМСЬКИЙ БАНКІНГ, КОН'ЮНКТУРНІ ЗАПИТИ, КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ІНСТИТУТИ.

Звіт про науково-дослідну роботу

" Эколого-экономическое обоснование утилизации отходов водоочистных сооружений г. Шостка почвенным методом "

Автор: студентка Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 41 Ш **Шведова Світлана**

Науковий керівник: викладач кафедри економічних і соціальних дисциплін **Новикова І.В.**

Рукопис закінчено **12 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 32 с., 1 рис., 1 табл., 10 формул, 15 джерел.

С ростом численности населения возрастают масштабы производственной деятельности, поэтому проблема оптимизации взаимодействия человека и природы становится все более острой, и ее решение имеет большое значение для улучшения окружающей среды.

Цель: обоснование экологической целесообразности и экономической эффективности утилизации осадков сточных вод (ОСВ) почвенным методом.

Задачи: изучить общую экологическую ситуацию; выявить возможности использования осадков городских сточных вод в качестве удобрения; рассчитать экономическую эффективность производства органического удобрения.

Результаты исследования. Интенсификация земледелия и недостаточное внесение в почву органических веществ приводят к дефициту гумуса – основного носителя плодородия.

Наряду с применением традиционных удобрений, большой интерес представляет использование в качестве удобрения осадков сточных вод (ОСВ) городских очистных сооружений. Использование ОСВ на удобрения позволит сохранить значительное количество минеральных веществ, уменьшит дефицит гумуса. Правильное применение ОСВ позволит повысить плодородие почв и урожайность сельскохозяйственных культур, обеспечит охрану окружающей среды.

После того, как сточные воды проходят механическую и биологическую очистку, образуются осадки, перемешанные с активным илом (ОСВ). Технология обработки ОСВ состоит в их подогреве в специальном резервуаре (метантенке) острым паром и дальнейшем подсушивании.

Сумма затрат на внедрение данного проекта в первый год составит около 272363,95 грн. При этом общий доход от реализации 361612,62 грн. Во второй год затраты уменьшатся до 168936,62 грн. при неизменном доходе.

Чистый приведенный доход за два года составит 281925,03грн., рентабельность 48%, индекс прибыльности 1,64, а срок окупаемости 9 месяцев.

Вывод: Переработка осадка сточных вод городских очистных сооружений даст возможность решить несколько проблем одновременно. С одной стороны, ежегодно тысячи тонн угрожающих здоровью населения отходов будут утилизироваться и не создавать опасность для окружающей среды. С другой, - доход от реализации полученного органического удобрения не только покроет все затраты на его производство, но и принесет значительную прибыль. И, наконец, удобрительная ценность обеззараженных ОСВ позволит ощутимо повысить урожайность различных культур.

ПРИРОДА, ЧЕЛОВЕК, ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА,
УТИЛИЗАЦИЯ, ЗАТРАТЫ, ЭФФЕКТИВНОСТЬ, ДОХОД.

2. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА СЕКЦІЯ

Звіт про науково-дослідну роботу

"Значення української культури як фактора української державності"

Автори: студенти Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 71 Ш **Груша Сніжана, Плацинда Сергій**

Науковий керівник: доцент кафедри економічних і соціальних дисциплін, кандидат філософських наук **Глушко В.П.**

Рукопис закінчено **16 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 25 сторінок, 1 додаток, 19 джерел.

Об'єкт дослідження – досліджується розвиток української культури як одного із джерел духовності українського народу.

Мета роботи – показати:

- А) історичну ретроспективу розвитку української культури;
- Б) українську державність, її розвиток та стан.

Метод дослідження – контент-аналіз наявних джерел, а саме: книжкових та журнальних матеріалів, Інтернет видань .

Результати дослідження. Національна культура в усьому багатстві та багатогранності завжди була незмінним засобом виховання, фундаментом духовного розвитку особистості, адже у культурі зосереджені ті гуманістичні цінності, які ніколи не старіють. Період бурхливого національного відродження супроводжується зростанням інтересу до становлення української державності. Розглядається вплив національної культури на розвиток української державності як однієї із рис національного самоусвідомлення українців. Досліджується також національна свідомість (ціннісні орієнтації, шанування своєї мови, вірність традиціям, історична пам'ять, потреба реалізувати свої національні інтереси, опанувати і передавати національні культурні надбання). Важливо, що дослідження творчості визначних українських вчених України: М.Грушевського, В.Винниченка, М.Драгоманова, С.Сфремова, І.Огієнка, Д.Чижевського та інших

дає можливість показати молодому поколінню як відбувався аналіз і становлення не тільки української культури, а й становлення української державності, їхнє значення для розвитку духовності нашого народу.

Результати НДР а також частина матеріалів була використана у виступах студентів на Міжнародній науковій конференції «Інноваційний розвиток суспільства за умов крос-культурних взаємодій», яка відбулася у м. Суми 20-21 лютого 2008 року.

Прогнозні припущення щодо розвитку подальшого дослідження. Аналіз української державності буде продовжуватися, бо в сучасних умовах глобалізації, велике значення має визначення національної ідентичності. Дослідження національної культури в контексті розвитку всесвітньої культури буде і надалі все більше і більше розвиватися.

НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА, ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ,
НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ, УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ.

Звіт про науково-дослідну роботу

"Дослідження стану речей під час Голодомору 1932-33 рр. на Шосткинщині"

Автори: студентки Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ, гр. КС – 06 **Юрочко Ірина, Шевченко Ганна**

Науковий керівник: викладач історії Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ **Почтовая О.А.**

Рукопис закінчено **17 березня 2008 р.**

АНОТАЦІЯ

Звіт про НДР: 49 с, 1 табл., 1 додаток (відео-інтерв'ю свідків), 16 фотографій, 34 джерела.

Об'єкт дослідження - Голодомор на Шосткинщині та в інших регіонах країни.

Мета роботи - дізнатися правдиву інформацію про стан речей у 1932-1933 рр. та сформулювати власну точку зору стосовно років Голодомору.

Метод дослідження - опитування респондентів та статистичний аналіз архівних даних міста, області.

Результати дослідження. Досліджено стан речей на Шосткинщині та в інших регіонах країни під час подій 1932-1933 рр. Виявлено, що з 1929 року одним із чергових аграрних перетворень більшовиків стала суцільна колективізація, її метою було створення колективних господарств. Однак в 30-ті роки ця економічна політика дала негативні результати. Аналізуючи методи, які досить часто застосовували більшовики на місцях під час створення колгоспів, було виявлено, що саме вони є однією з причин через яку в деяких районах України почався голод. Його розповсюдженню сприяли і завищені плани хлібозаготівель. Для їх виконання на село надсилали "штурмові ударні бригади", до яких входили робітники прокуратури, парткомів, місцеві активісти. Під час опрацювання архівних даних було досліджено, що на Шосткинщині в 30-ті роки в сільському господарстві прагнули втілити рух передовиків. У 1932-1933 роках в нашому краї виходила газета "Заря", головною тематикою тодішніх статей була хлібозаготівельна кампанія. На шпальтах газети друкувалися досягнення сел

району, а також висміювали і так званих "саботажників". Досліджуючи Постанови Шосткинського райвиконкому КП(б)У 1932 року, було виявлено, що за не виконання плану хлібозаготівель покарали партійних та радянських працівників району, занесли на "чорну дошку" села Івот, Чуйківка, Шатрище, Прокопівка, Каліївка та Ображіївка. Документальні факти свідчили, що в цей період розпочалася боротьба двох сторін: селян та влади. Встановлено, що в історіографії України існують декілька думок стосовно тематики Голодомору. Простежується, що одні просто намагалися отримати зерно для народу, армії та держави загалом, при цьому їм доводилося проти саботажників планів хлібозаготівель застосовувати силу. Інші ж прагнули захистити свої інтереси від влади, представники якої на місцях досить часто перегинали палку у виконанні своїх службових обов'язків, тим самим прирікаючи селян на жалюгідне співіснування. Під час опитування респондентів також були виявлені розбіжності в поглядах відповідно до подій 1932-1933 рр. При дослідженні даної теми було встановлено, що більшість свідків схиляються до думки, що Голодомор був спричинений бездумною економічною політикою сталінського режиму. Прослідковується вона і в архівних матеріалах. На Сумщині були виявлені сліди Голодомору, але не на всій території.

Висновки та пропозиції. Запропоновано неупереджено розглянути дану тематику, при цьому використовувати статистичний аналіз соціально - економічних перетворень, що сталися за роки радянської влади. Результати НДР можуть використовуватися під час викладання курсу історія України, при підготовці самостійної роботи та семінарських занять.

Прогнози припущення - ця тема потребує подальшого дослідження. Під час досліджень потрібно враховувати всі фактори та чинники, що притаманні даному історичному періоду України.

ГОЛОДОМОР, КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ, ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА, ГОЛОД, ПЛАНИ ХЛІБОЗАГОТІВЕЛЬ, РУХ ПЕРЕДОВИКІВ, ШТУРМОВІ БРИГАДИ.

Звіт про науково-дослідну роботу

"Духовна культура майбутніх інженерних кадрів"

Автор: студент Шосткинського інституту Сумського державного університету,
гр. СУ – 71 Ш **Фішар Павло**

Науковий керівник: викладач кафедри економічних і соціальних дисциплін
Тугай Н.О.

Рукопис закінчено **16 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 36 с., 5 джерел.

Об'єкт дослідження – духовна культура.

Мета роботи – дослідити тенденції формування духовної культури студентів технічних університетів в умовах трансформаційного суспільства, зокрема, в період глобалізації, інформаційної революції, становлення ринкових відносин та демократизації суспільного життя; запропонувати структурне упорядкування сітки гуманітарних дисциплін та оптимізацію виховного процесу в технічному університеті.

Метод дослідження – аналіз ролі суспільних наук у формуванні духовної культури студентів технічних, технологічних, політехнічних університетів – майбутніх інженерних кадрів.

Результати дослідження. У вищій освіті має місце негативна тенденція: збільшення об'єму інформації, яка веде до подовження терміну навчання і багатопредметності, що пов'язано з розривом міжнаочних зв'язків і дублюванням матеріалу. До того ж навчальний процес, з одного боку, політизується, а з іншого – переобтяжується спеціалізованими предметами. Натомість, потреба в викладанні суспільних та соціально-гуманітарних дисциплін у вищій школі взагалі, та технічних університетах, зокрема, все зростає.

Проблема духовної культури підготовки майбутніх інженерів є однією з центральних проблем вузівської системи освіти. Кафедри суспільних наук в процесі викладання суспільних дисциплін закладають базис духовної культури

майбутніх інженерів, забезпечують комплексний підхід до рішення цієї складної задачі.

Формування духовної культури означає виховання активного, творчого відношення до справи творення демократії і соціального прогресу. В зміст поняття духовної культури включається культура в цілому, в єдності її складових частин, фундаментальні досягнення суспільних та соціально-гуманітарних наук.

Найактуальнішими проблемами у зв'язку з цим стають освоєння у майбутніх інженерів загально визнаних гуманітарних цінностей, знань про світову історико-культурну спадщину, формування навиків демократичного мислення, суспільної активності і соціальної відповідальності. Основною проблемою формування гуманітарних цінностей майбутніх інженерів є визначення їх ролі в майбутній їх діяльності. Регулятивна функція цінностей і ціннісних орієнтацій, а саме регулювання поведінки особи в певних соціальних умовах, є однією з основних.

Висновки. Дегуманізація інженерної діяльності може бути переможена лише на шляхах підкорення науково-технічного прогресу людським цінностям та екологічному імперативу, а інженерна освіта – на шляхах подолання розриву між гуманітарною та технічною культурою і формуванням духовної культури інженерних кадрів.

ДУХОВНА КУЛЬТУРА, СВІТОГЛЯД, ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ,
ГУМАНІЗАЦІЯ.

Звіт про науково-дослідну роботу

"Благодійність та меценатство – необхідні риси підприємця на сучасному етапі розвитку суспільства"

Автор: студент Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ, гр. ЕП – 05 **Рибкін Євген**

Науковий керівник: викладач Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ **Кулик А.І.**

Рукопис закінчено **17 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 28 стор, 7 додатків, 5 джерел.

Мета дослідження: з'ясувати стан благодійної діяльності в Україні в період незалежності, її особливості в контексті вітчизняних і європейських традицій.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення таких **завдань:**

- проаналізувати історіографію та джерельну базу дослідження; уточнити ключові

поняття дослідження (благодійництво, меценатство, спонсорство);

- на основі історико-порівняльного аналізу традицій західноєвропейського, російського й українського благодійництва виявити особливості в сфері культури українських традицій благодійництва;

- дослідити сучасні зарубіжні моделі недержавної підтримки культури та можливостей їх запровадження в українському благодійництві.

Об'єкт дослідження: благодійність як соціально-культурне явище.

Предмет дослідження: благодійна діяльність в культурі України кінця ХХ – початку ХХІ ст. в контексті вітчизняних і європейських традицій.

Хронологічні межі дослідження охоплюють період державної незалежності України (кінець ХХ – початок ХХІ ст.), для якого характерними є актуалізація благодійної, меценатської та спонсорської діяльності, розвиток благодійних організацій, активізація руху благодійників.

Методологічною основою роботи є принципи історизму та об'єктивності. Для їх реалізації використовувались загальнонаукові методи: типологізації та

класифікації (у характеристиці джерел), ретроспективний (для виявлення змін у благодійній діяльності в різні історичні періоди), порівняльний (для виокремлення характерних рис українського благодійництва та інших країн), аналітичний (для виявлення причин та наслідків благодійної діяльності), а також аналізу, синтезу, порівняння, індукції і дедукції; загально історичні методи – історико-генетичний, історико-порівняльний, конкретно-історичний, соціологічний.

Актуальність дослідження. Соціально-економічні та політичні зміни кінця ХХ - початку ХХІ ст. зумовили необхідність відновлення традицій благодійництва в культурі України на засадах законності, гуманності, гласності, добровільності та самоврядування. Форми забезпечення культурного будівництва існують в суспільстві у вигляді як державних субсидій, так і самофінансування, що може здійснюватися на засадах комерційної і некомерційної підприємницької діяльності, коли доходи від реалізації продуктів культурного виробництва не розподіляються між учасниками виробництва, а повертаються цілковито на відтворення цього виробництва, сприяючи його розвитку. Важливим засобом підтримки культурницької діяльності виступає благодійництво, добровільна безкорислива пожертва громадянами та юридичними особами коштів чи майна на благородні суспільні потреби. Благодійна діяльність спрямована, в першу чергу, на допомогу бідним верствам населення, на забезпечення доступу всіх верств до культурних цінностей, надання допомоги талановитій молоді, охорону, збереження і примноження культурної та мистецької спадщини. Саме тому пошук оптимальних шляхів удосконалення та функціонування інструментів благодійництва, стимулювання громадської активності підприємців як найактивнішого прошарку суспільства в цьому процесі потребує наукового обґрунтування механізмів відродження і формування як приватнопідприємницької діяльності, так і благодійної традиції кінця ХХ – початку ХХІ ст.

БЛАГОДІЙНИЦТВО, МЕЦЕНАТСТВО, ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ДЕРЖАВОЮ МЕЦЕНАТСТВА, РОЗВИТОК БЛАГОДІЙНИЦТВА.

Звіт про науково-дослідну роботу

"Гортаючи сторінки сімейного альбому"

Автори: студенти Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ, гр. ЕП – 05 **Рибкін Євген, Клевцова Аліна**

Науковий керівник: викладач-методист Шосткинського хіміко-технологічного коледжу ім. І.М. Кожедуба ШІ Сум ДУ **Вачкова Л.В.**

Рукопис закінчено **16 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 24 стор, 4таблиць, додатки, 13джерел.

Наукове спрямування: методологія й методи соціологічних досліджень, сучасні технології соціопитування.

Об'єкт дослідження: респонденти, які навчались в ШХТК, або працювали в навчальному закладі.

Предмет соціологічного дослідження: інформація про історію Шосткинського хіміко – технологічного коледжу ім. І. М. Кожедуба.

Мета дослідження: зібрати дані про основні віхи становлення і розвитку ШХТК.

Задачі дослідження:

- виробити принципово новий варіант дослідницького проекту;
- активізувати пізнавальну діяльність студентів шляхом залучення до пошуку колишніх випускників навчального закладу;
- упорядкувати фонди музею історії коледжу ім. І. М. Кожедуба підготувавши фундаментальну базу для подальшої реконструкції музею.
- поєднання теоретичних знань та прикладних навичок при вивченні розділу «Логістика і методологія конкретних соціологічних досліджень» з курсу «соціологія».
- розробка методичного плану дослідження.

Методична частина програми соціологічного дослідження «гортаючи сторінки сімейного альбому» має на меті організацію і впорядкування методів збирання і

аналізу первинної соціологічної інформації, описання методичних і технічних прийомів, які будуть використані для здобуття соціологічної інформації, необхідної для розробки загальної концепції дослідження.

Методи соціального дослідження:

- контент – аналіз (метод якісно-кількісного аналізу документів з метою одержання об'єктивної, систематизованої й узагальненої інформації);
- метод опитування;
- стандартизоване інтерв'ю;
- інтерв'ю – думка.

Соціальне дослідження «Гортаючи сторінки сімейного альбому» сприяє залученню значної кількості студентів до наукової роботи. Отримані дані допоможуть в профорієнтації та виховній роботі, нададуть змогу керівникам груп більш якісно використовувати фонди музею історії коледжу.

Соціологічний практикум праці «Гортаючи сторінки сімейного альбому» не має аналогів, праця упроваджена вперше в Шосткинському хіміко – технологічному коледжі ім. І. М. Кожедуба.

Здобутки. В травні 2006 року пошукова робота даної методики була визнана кращою в конкурсі «Свята спадщина» серед 78 навчальних закладів області.

СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ, ПРОГРАМА ДОСЛІДЖЕННЯ, РОБОЧИЙ ПЛАН ДОСЛІДЖЕННЯ, МЕТОД, МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ.

Звіт про науково-дослідну роботу

"Деякі сторінки історії Середино-Будського району"

Автор: студент Шосткинського інституту Сумського державного університету, гр. Е – 71 Ш **Гордюк Максим**

Науковий керівник: доцент кафедри економічних і соціальних дисциплін, кандидат філософських наук **Глушко В.П.**

Рукопис закінчено **18 березня 2008 р.**

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 25 сторінок, 2 додатки, 15 джерел.

Об'єкт дослідження – нариси присвячені одному із 18 районів нашої області.

Мета роботи – показати історію району: початок залюднення території, часи гетьманщини, територію під час російського царизму, визвольні змагання 1917-1920, радянське будівництво, ціну великої Перемоги.

Метод дослідження – контент-аналіз наявних джерел, які є у бібліотеках м. Шостка і м. Середино-Буда, музеях та архівах цих міст.

Результати дослідження. Український народ створив свою державність, але вона протягом тривалого часу розхитувалася внутрішніми політичними і соціальними конфліктами, боротьбою за владу, непослідовністю державницької еліти у відстоюванні національних інтересів. На прикладі Середино-Будського району і показується як відбувалися події в той чи інший період історії нашої держави. Окремо виділяється період боротьби нашого народу у роки Великої Вітчизняної війни. Автору вдалося, не дивлячись на те, що пройшло багато років, знайти додатковий і невідомий матеріал з боротьби партизан на теренах району. Особливо досконало автор проаналізував мемуари видатних партизанських командирів: С.Ковпака, О. Сабурова, а також мешканців району: Кизю Л. та багатьох інших.

Результати НДР будуть передані в міські музеї та бібліотеки м.Шостка і м. Середино-Буда.

Прогнозні припущення щодо розвитку подальшого дослідження Над вивченням історії Середино-Будського району працюють не тільки краєзнавці, учні, а й науковці як області, так і держави. В 2009 році заплановано видати нариси історії району.

ІСТОРІЯ РАЙОНУ, АРХИВИ, МУЗЕЇ, МЕМУАРИ, ДЕРЖАВНІСТЬ, НАРИСИ, ПОДІЇ, ПЕРІОДИ БОРОТЬБИ, КОНФЛІКТИ, ПЕРЕМОГА.

Науково-інформаційне видання

Збірник рефератів НДР
за результатами щорічного кафедрального конкурсу
студентських науково-дослідних робіт

Наукове спрямування:
"Дослідження соціально-економічних, історичних,
політичних і психологічних чинників
розвитку суспільства і регіонів"

**НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ: СТАН РОЗВИТКУ,
РЕАЛЬНІ ПРОЕКТИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

Випуск 2

Відповідальний за випуск

Павленко Ю.Є.

Комп'ютерна верстка, технічне редагування

Тугай Н.О.

41100, м. Шостка, вул. Інститутська, 6
Шосткинський інститут Сум ДУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
Тел. 8 (05449) 7-55-91
е – mail: pavlenko@sm.ukrtel.net
shi_nir@sm.ukrtel.net

Здано в набір 18.04.2008 р. Формат 60x84/16
Тираж 80 прим.

Видавництво "Зодіак"